

kalma Siverek'e. Orada bizim eski topraklar, köyler var. Ama gittiğinde hüsnü kabul görmeceği de malûm. Zaten gider gitmez gerginlikler başlamış. Ben de hanımı aldım geldim.

Gerginliğin sebebi ne? Babanızın aşiret reisliği sembolik de olsa sürmüyor mu?

İsmen aşiret reisi, fakat köprülerin altından çok sular akmış. Uzun hikâye, isterseniz anlatayım ama. Dedemin dedesi Mehmedî Hacı, Hacıyan aşiretinin reisi. Orada bir de Milan aşireti var. Osmanlı, Milan aşiretinin reisi İbrahim Ağa'yı paşa yapıyor. İbrahim Ağa da paşa olunca sağa sola saldırmaya başlıyor. Mehmedî Hacı'yla çekişmeleri oluyor. Sonuçta, İbrahim'in adamları evvela Mehmedî Hacı'yı öldürüyor, sonra da Hacı'nın oğlu Mehmed Emin'i, yani dedemin babasını. Bu aşiret çatışmasında Osmanlı Milan aşiretinden yana oluyor, Milan çok büyük, kalabalık bir aşiret çünkü. Dedem Osman Ağa, daha evvel bahsettiğim gibi, Abdülhamit'in emriyle İstanbul'a getiriliyor, aşiret başsız kalıyor, başsız kalınca Karavaraşireti üstünlüğü ele geçiriyor, bizimkileri eziyorlar. İşte o zaman, Hacı Ali Bucak, Sedat Bucak'ın dedesi, "aşiretin başı biziz" diyor. Ve aşireti Bucaklar idare etmeye başlıyor. Hacı Ali'nin karısı, babaannem tarafından akrabamızdır... Babam gidince oraya, kaynaşmalar oluyor, acaba yine reislik, ağalık meselesi çıkar mı diye. Babamın öyle bir şeyde gözü yok, ama Hacıyan soyundan gelenler "biz de varız" demek istiyorlar. Uzatmayayım, ortalık karışıyor, kan davası başlıyor. 1960'ların başlarında, gazetelerin birinci sayfaları bize aitti, "Bucak aşiretinde bugün kim vuruldu"...

Ne kadar sürdü bu kan davası?

1966'da bitti, 17 sene sürdü. Ben oradayken 150 mefta verdik. O devirlerin içinden çıkıp geldim. Nasıl kıymadılar bana, bilmiyorum.

Bucaklar sizi vurmak istedi mi?

İstediler tabii. Sedat'ın babası Hakkı, kaçak olarak dağda bayırda gezdi uzun müddet. Yanında yedi-sekiz tane kanlı eşkiya vardı. Hükümetten kaçıyor, bir sürü suçu var. Bir yandan da bizim tarafla kanlı, ama barışmak istiyor. Sonra sulh olundu, gerginlik bir müddet daha devam etti yine de. Ben 1966'da çıktım oradan. Toprakların satabildiğim kadarını sattım, geri kalanını bıraktım. Sonradan öğrendim ki, bu GAP meselesinden dünyanın parasını almışlar. Hakkı Bucak senelerce dağlarda gezdi, sonra ameliyat masasında öldü gitti. Ondandı Sedat (Bucak) geçti aşiretin başına. Sedat'ın çocukluğunu bilirim, ama sonra hiç görmedim.

Susurluk olayı patladığında ne düşündünüz?

Bu mevzuların içine hiç girmedim de, düşünmedim de. Şahit olarak da Çiller'i, Demirel'i gösterecekmiş. Derin devlet meselesini kurcalarsanız neler çıkar demeye getiriyor herhalde. Bilmiyorum, ben de gazeteden okudum.

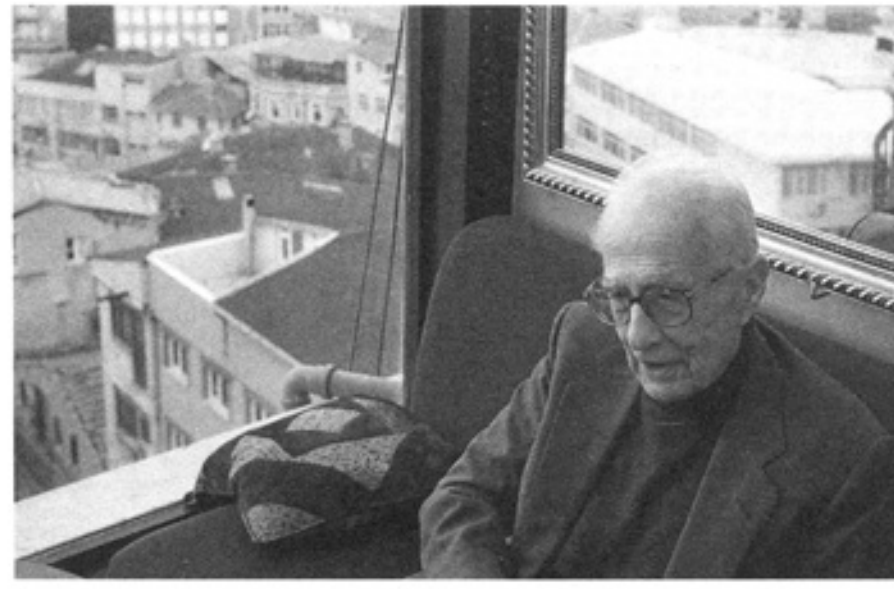
Soy-sop bakımından aşiretin reisi aslında sizsiniz, öyle değil mi?

Öyle ama, benim reislik iddiam, o tarakta bezim yok. Maalesef öyle geliyor, Mehmet Ağa'dan öyle geliyor.

Sonuçta on yıl boyunca o konumdaydınız. Nasıl başa çıktınız o rolle?

Çıktım mı, bilmiyorum. Paçamı kurtardım en sonunda.

Siverek'te geçen on yıl içinde edebiyata

Eskiden davulcuydum. Paris'te bir Beyaz Rus orkestrasında davul çalıyordum. Yeni çıkan Amerikan melodilerini icra eden bir orkestraydı. Bazı şarkıları da ben söyledim. Dedim ya, her tarakta bezim var.

ta ayıracak vaktiniz oldu mu?

Hiç olmadı, nasıl olsun? Traktör aldım, elimdeki üç-beş kuruşla, buğday, arpa, mercimek, nohut ektilim.

Siverek sonrasında neler yaptınız?

1966'da İstanbul'a geldim, birkaç ay kaldım. Sonra başka bir yerde sakin bir hayat sürmek istiyordum dedim, kalktım, Bodrum'a gittim. Halikarnas'ı açtım orada. Benim zamanımda oteldi, altı da tavernaydı. Orada çok dümbelek çaldım. (gülüyor)

Hakikaten mi?

Hakikaten tabii. Ekstradan şarkı da söyledim. Yahu benim yemediğim halt kalmadı! Eskiden beri meraklıydım, sesim güzel olduğu için. Şimdi bakma, çıkmıyor. (gülüyor)

Dümbelekçilik ne zamandan beri var?

Eskiden davulcuydum. Paris'te bir Beyaz Rus orkestrasında davul çalıyordum. Yeni çıkan Amerikan melodilerini icra eden bir orkestraydı. Bazı şarkıları da ben söyledim. Ddeim ya, her tarakta bezim var. (gülüyor) O zamanlar Saint-Germain'de açık hava dansları olurdu geceleri. Orada çalardık ekseriyetle. Dönerken getirdim davulumu. Bir o vardı varlığım, başka bir şeyim yoktu. Sonra sattım, Taksim belediye gazinosunda Jak vardı, meşhur davulcu, ona sattım. Çok güzel bir şeydi aslında, ama bende para pul yoktu o zaman.

Çalmayı niye bıraktınız?

İsmim davulcu Necmi'ye çıkar diye. Şimdi o kelime bir paye, ama o zaman Ramazan davulcusu gibi bir şey oluyor. Burada o işe girişmeyeceğimi anlayıp sattım. Sonra bizim tavernada yeniden başladım. Hususi davulcumuz yoktu çünkü.

Grup nasıldı?

Bir kavalcımız vardı, Ali dayı. Saz çalan bir polisimiz vardı, akşamları gelir çalardı. Bodrum'un yerlilerinden keman çalan biri vardı. Kaval, saz, keman... Dümbeleği de ben çaldım. Fakat havaya göreymi. Hemen başlamazdık öyle. Yemek yeniyor, hafif müzik dinleniyor, derken masaların birinden davet ederler, otururuz. O zaman işte başlardık çalmaya. Ali dayı kavalını çıkarır, derken kavalada dum dum iki dümbelek, derken saz, keman giriverir. Yavaş yavaş, inceden giderken, giderken canlanır, etraf da havaya girer. Sabahın ikisine, üçüne kadar sürerdi. Çok seviyordum tavernayı, ama hiç uyku yoktu. Üç-dört sene sonra mecburen bıraktık, ama lokanta, otel devam etti.

Romanlar bu taverna macerasından sonra galiba...

Evet, Torba'da bir yer aldım kitapları yazmak için. Torba o zaman çok ıssızdı. Yol yok, iz yok, hiçbir şey yok. "Delibozuklar Çiftliği"ni ve "Kılıç Artığı"ni orada yazdım. Sonra arazi mafyası üşüştü oraya. Başıma

bela oldular, ben de satıp kurtuldum. Sonra da Paris'e döndüm.

Ve "Râna"yı yazmaya başladınız...

Hemen değil. Başta da söyledim, bazı mevzuları 50 yaşından önce ele almak kabil değil. (gülüyor)

Annenizin hikâyesi olduğu için mi?

Kısmen öyle, ama bir biyografi değil. Bir devrin hikâyesi. İçinde annem de var, anneannem de, dedem de. Sizinle konuştuğumuz bütün bu konular da var. "Râna" için ilk düşündüğüm isim "Râna: Aynı dünyanın kızı"ydı. Annem hakikaten ayrı bir dünyadaydı, belli bir vakitten sonra tamamen kendi dünyasına kapanmıştı. Tedavisi gayri kabil bir rahatsızlığı vardı. Ama onu konuşsak daha iyi. Zaten kitapta anlatıyorum.

Yolda yeni roman var mı?

"Râna"dan evvel yazdığım, Fransızca yazdığım "Renégat" diye bir kitap var, gelecek sene o çıkacak. Şimdi onun Türkçesi üzerine çalışıyorum. İsmi ne olacak, o kafamı kurcalıyor. "Renégat"nın tam Türkçesi "dönme" demek, ama dönme, dönek hakaret içeren bir kelime. Şimdi tuhaf kitap isimleri var: "Baba ve Piç", "Çılgın Türkler"... Öyle bir şey olsun istemiyorum. Peki ne diyeceğiz? "Kiliseden Camiye" demek geçiyor aklımdan, fakat onu da yayınevi beğenmiyor. Aslında "Renégat"nın tam karşılığı var Osmanlıcada, fakat biraz tuhaf kaçacak: Mühtedî. Yani ihtida eden, dinini değiştirip İslâm'a geçen. Onun da aslında tam mânâsı doğru yolu bulan demektir. Ama zaman içinde "din değiştiren" mânâsına oturmuş bir kelimedir. Bilmiyorum, bu isim meselesini ne yapacağız.

Sinemayla aranız nasıl?

Çoktandır gitmedim, sinemayı çok severim, ama kötü film kaldıramıyorum. Gittiğim filmlerde son zamanlarda hep sukut-u hayale uğradım. Milos Forman'ı çok severim, ama o da film yapmaz oldu, "Amadeus"un süksesi altında kaldı. Sonra yavaş yavaş adı duyulmaz oldu, neden anlamadım.

"Râna" sinemaya, TV'ye uyarlanmaya çok müsait, var mı öyle teklifler?

Var öyle bir-iki teklif. Ama senaryoda anlaşmak önemli. Vaktiyle James Baldwin "Delibozuklar Çiftliği"ni senaryolaştırmıştı, ama ben beğenmemiştim, çok Hollywood tarzı olmuştu.

Ahbablığınız var mıydı?

Vardı. Bodrum'daki çiftliğimde kaldı birkaç ay. Senaryoyu da orada yazdı zaten.

Baldwin'in romanlarını sever misiniz?

Severim, rahmetliyi de severdim... Edebiyat aleminden en yakın dostum Cortazar'dı ama. Gallimard Yayınevi vasıtasıyla tanıştık. Ben 1976'da mukaveleyi imzaladım, romanların çıkmaya başladığı zaman. O daha evvel oradaydı. Çok sempatik, çok cana yakındı. Çok da uzundu, iki metre filan. Yakın dost olduk. Arjantinli karısından boşanmıştı, başka bir hanımla yaşıyordu. Onunla da iyi gitmiyordu. "Kaçacağım, gideceğim" diyordu. Bir anda kayboldu, aradan yedi sene geçti, döndü geldi. Carol diye Kanadalı bir hanımla beraberdi, o da yazdı. Beraber ev bile baktık, bir katı onlar alacaktı, bir katı biz. Sonra Carol lösemiye yakalandı, vefat etti. Carol'ı kaybedince Cortazar'ın dünyası çöktü. Bir buçuk sene sonra kendisi de lösemiden gitti. Pek içmezdi, sinemaya meraklıydı. Başbaşa çok gecemiz oldu, kanal boyunca dolaşır, uzun uzun sohbet ederdik.